GAZETA KRAKOWSKA

Nro. 91.

W Niedzielę Dnia 12. Listopada 1797.

Z Hamburga d. 30. Października.

Onegday odebraliśmy tu przez wyprawioną d. 22 t. m. z Wiednia sztafetę, tę dla ludzkości pocieszną wiadomość, że całkowity pokoy między Cesarzem, iako krolem Węgierskim, Czeskim i Arcy Xiążęciem Austryi i rzecząpospolitą Francuzką d. 17 t. m. w Udine przez hrabiego Kobentzel i jenerała Buonaparte podpisany został. Nadeszłe dziś przez Wrocław z Wiednia wiadomości dochodzą do d. 21 i nie mogły ieszcze nic o pokoiu donieść, ponieważ Xiążę Lichtenstein dopiero d. 22 tę wiadomość do Wiednia przywiozł. Z tym wszystkim z rożnych mieysc iako niżey, nadeszło zupełne potwierdzenie tey ważney wiadomości:

Z Pragi d. 24. Października.

W tym momencie przychodzi pocieszna wiadomość, że pokoy w Udine aktualnie podpisany został. Xiążę Lichtenstein przywiozł d. 22. do Wiednia tę radosną wiadomość.

List z Berlina d. 28. Październ.

Przez nadeszłego przedwczorem wieczor z Wiednia kuryera odebrało nasze ministeryum pewną i urzędowną wiadomość o podpisaniu d. 17 t. m. w Udine między Cesarzem i rzecząpospolitą Francuzką pokoiu. Ten pokoy acz tylko iako z krolem Węgierskim i Czeskim iest zawarty, będzie zapewne miał szczęśliwy wpływ do powszechnego z Rzeszą pokoiu, i radość z tego pokoiu iest nawet między tuteyszym publikum wielka. Utrzymuią tu, że pełnomocnicy Austryi i Francyi ułozyli iuz potrzebne w tym względzie umowy. Po zawartym z rzeszą pokoiu cofnie się także przeznaczone do strzeżenia północnych Niemiec neutralney linii korpus woyska do swych dawnych stanowisk nazad. Słychać, że Buonaparte dostanie od Cesarza brylantowaną szpadę nadzwyczayney wartości; ale żeby mu iuż miał bydź ten podarunek oddany, to ieszcze zawczesna wiadomość. Tuteysze gazety mieszczą iuż

także w sobie wiadomość o zawartym pokoiu.

Z Medyolanu d. 13. Października.

Rząd Mantuański postanowił, że w dzień narodzin Wirgiliusza, które przypadaią na 15 październnika (d. 24 Vendemiaire) na pamiątkę tego sławnego wierszopisa, święto obchodzone będzie; wnosząc z przepisanego porządku święto to będzie bardzo pięknym. Akademia nauk i sztuk pięknych zgromadzi się na dniu 15 października w wieczor, towarzystwo arkadow Wirgiliusza i klaſsa filarmoniczna przyłączy się do niey. Teatr nauk przyzwoicie oświeconym będzie, loże wszystkie dla wygody publiczności otwarte zostaną. Akademicy i ci, którzy w poszanowaniu maią pamięć Wirgiliusza, przypuszczeni będą do odczytania dzieł swoich, w iakimkolwiek bądź ięzyku i będą obowiązani zostawić ich kopie, dla zebrania opisu tego obchodu, który wydrukowany będzie. W dniu 15 wszystkie te miasta mieysca, w których busta i obrazy Wirgiliusza znayduią się, będą powinny bydź ozdobione koronami z lisci laurow i kwiatow. Ogłoszą potym 50 imion młodych panienek, którym posagi z funduszu skarbu narodowego oznaczone będą. Przepisanie obchodu święta Wirgiliuszowego, i sposob iego wykonania winoismy jenerałowi Francuzkiemu Miollis kommendantowi Mantui. We wszystkich naszey rzeczypospolitey częściach wielki nakazano rekrut. Mowią nawet, że w przypadku woyny wszyscy obywatele od 18 az do 30 lat będą obowiązani stanąć pod bronią Uformowano tu iednę kompanią ochotnikow, którzy własnym wyekwipowali się kosztem; ci młodzi ludzie prosili o pozwolenie dyrektoryatu nazywania się: Legionem wolności.

Z Turynu donoszą, że nowy tam względem dochodow skarbu wydano patent; patentem tym cyrkulacya wyższych nad 50 liw: papierow iest wstrzymana, podatek na duchowieństwo 50 mill: liwr: nałożony, i taxa jeneralna na dobra partykularnych w proporcyi 3 od sta ich wartości iest rozciągniona.

Z Londynu d. 24. Października.

W sobotę przybył opatrzony paszportem bezpieczeństwa okręt z Kale do Dower, i gdy po ostatniey rezolucyi naszego rządu, w przesłaney nocie lorda Malmesbury d. 5 października kommiſsarzom Francuzkim, Anglia nie pośle teraz na grunt rzeczypospolitey żadnego negocyatora, rozpuszczono iuż tu, iż na tym okręcie depesze z nowemi propozycyami od rządu Francuz: przyszły; lecz pokazało się wnet, że podroż obydwoch Szwaycarow, którzy tu wylądowali wymianę niewolnikow tylko za cel miała. Nadzieia pokoiu z Francyą iest teraz bardzo daleka

Na rozkaz jeneralnego pocztmaystra odesłano dwa pocztowe okręty, które między Dower i Kale chodziły, do Jarmut nazad; co iest dowodem, że dalsza kommunikacya między Anglią i Francyą iest zupełnie przerwana.

Jak słychać iest w proiekcie zamiana Hollenderskiego admirała, za kapitana Sidney Smith, który się ieszcze w Paryżu w niewoli znayduie. — Xżę Oranii poiechał do Nore dla oglądania przybyłych do Dunow Hollenderskich okrętow.

Lord Duncan wysiadł d. 20 t. m. do Margate i udał się do pałacu P. Mithener.

Pierwsi obywatele miasta dziękowali mu przez wysłaną do niego deputacyą za iego zasługi dla oyczyzny, a on odpowiedział: " Wdzięczność i przychylność, które mi oświadczacie, są dostateczną dla mnie nadgrodą. " Po śniadaniu opuścił miasto przy wystrzale z armat i okrzyku ludu: Niech żyie! dla udania się do Dower, gdzie iuż PP. Pitt, Dundas, Cannig, lord Hoode i inni do przyięcia go oczekiwali. Na zwycięztwo iego dano z zamku ognia z armat. W Dower był obiad bardzo wspaniały, gdzie stoł rożnemi emblematycznemi figurami był przyozdobiony; między innemi był wystawiony admiralski okręt Angielski, pod którym leżały Hollenderski, Hiszpański i Francuzki okręty podbite.

Wczoray miała admiralicya seſsyą, na którey kapitan Trollope instrukcye odebrał zawiezienia krola wodą do Nore dla oddania admirałowi Duncan na okręcie Venerable wizyty. Król Jmć poiedzie w następuiący poniedziałek do Grenvich, z tamtąd uda się na okręcie do Nore, a we środę powroci nazad dla otwarcia we czwartek parlamentu. Cała flotta zgromadzi się, aby ią Król Jmć mogł widzieć. Królowa i królewny zostaną się w bliskości Londynu.

Dom admirała Duncan w Edimburgu był pod czas oswiecenia całego miasta z okazyi iego zwycięztwa paradnie illuminowany, i cała Szkocya bardzo się z odniesionego zwycięztwa przez swego ziomka cieszyła.

W Portsmuth obchodzono także z wielką okazałością to zwycięztwo, i sztukmistrze wysilali swoy dowcip na wymyślanie stosownych do tego allegoryy. Zwycięztwo to iest więcey iak w iednym względzie ministrowi użyteczne: na opłacie od wina, które z tey okazyi wypito zyskał skarb naymniey 5000 f. szter.

Na fregacie Munnikenden, która się pod brzegami Hollandyi rozbiła, dostało się 20 Angielskich maytków, którzy się na niey znaydowali Hollendrom w niewolą.

Składka dla wdow i sierot poległych lub ranionych w ostatniey bitwie maytkow wynosi iuż 6000 f. szt.

Francuzki admirał de Graffe, którego admirał Rodney w bitwie d. 12 kwietnia 1782 w zachodnich Indyach zabrał, należy, tak iak teraz admirał de Winter do małey liczby nie pobitych lub nie ranionych na iego okrętach ludzi.

Kapitan Smith okrętu Diomede wschodnich Indyach, iest od woienney rady za nie zdatnego do służby uznany, ponieważ w potyczcze z eskadrą Francuzką w tamteyszych wodach nie słuchał dawanych mu znakow.

Dla żołciowey Febry więcey iak połowa mieszkańcow opuściło miasto Filadelfia, i poczta o 3 mile przeniesiona ztamtąd. Co dzień umiera tam na tę chorobę przeszło 30 osob. W Grenadzie pokazuie się taka sama choroba. Tu wyszedł z powodu tey choroby rozkaz, aby wszystkie okręty przychodzące z Pensylwanii 14 dni kwarantyny odbywały.

W ziednoczonych Ameryki stanach pomnożyła się ludność od roku 1790 do 1794 o 1 mill: 300 000 dusz. Szczęśliwy skutek neutralnosci w teraźnieyszey woynie.

Admirał Muray umarł. — Między ludź flotty lorda St. Vincent, ktory podług osta-

tniey wiadomości 22 liniowych okrętow iest mocny i około Kadyx krąży, posłano do podzielenia iako zdobycz z zabranych Hiszpańskich liniowych okrętow 80,000 dollarow. Wice admirał Thompson przybył od flotty lorda St. Vincent na okręcie Barsieus od 98 armat do Portsmut.

Siła nasza morska pod brzegami Irlandyi będzie ieszcze 10 liniowemi okrętami i 5. fregat zmocniona. — Admirał Duncan ma bydź, iak słychać na swym admiralskim okręcie od króla rycerzem passowany.

Formidable od 98 armat i 2 inne Angielskie liniowe okręty krążą teraz wciąż około Texel. — Wszystkie okręty admirała Duncan flotty, stanęły iuż w naszych portach, wyiąwszy okręt Isis od 50 armat. Hollenderski admiralski z 5 innemi zdobytemi przyprowadzono do Jarmut, a 2 do Onsleybay.

Z Paryża d 21. Października.

Portugalski minister kawaler d'Aranjo wyiechał ztąd przed dwiema dniami, ponieważ Portugalia traktatu pokoiu nie ratyfikowała.

Podług *le Conservateur*, Karol de la Croix bywszy minister zagranicznych związkow, iest naszym pełnomocnym ministrem przy rzeczypospolitey Batawskiey mianowany, na mieysce obywatela Noel, który iest odwołany.

Traktat przymierza z Sardynią iest od rady 500 przyięty.

W Awenionie aresztowano bywszego opata Rovere, brata wyprowadzonego reprezentanta. Znaleziono przy nim korrespondencyą, która wiele światła względem ostatniego royalistow spisku rzuca.

Dekret, który Boulai imieniem wyznaczoney do tego kommissyi względem bywszey szlachty podał i dotykaiący przeszło 150,000 osob, które miały bydź z Francyi wygnane i połowa ich maiątku skonfiskowana, wielką trwogę i nieukontentowanie sprawił. Wczoray przyszedł z tego powodu Boulai do rady 500. " Kommissya, rzekł, którąście względem bywszey szlachty wyznaczyli, zgromadziła się wczoray powtornie i nowy plan ułożyła. Pierwszy iey plan wystawiono z fałszywey strony. Powiedziano, że iest Robespierowski, nader okrutny i do wyludnienia Francyi dąży. Prawda że z pierwszego weyrzenia zdawał on się straszny; lecz większa część osob, których on się tyczył, emigrowały lub pomarły. Gdy wszelako zdania republikanow względem pierwszego planu są podzielone, podaie kommissya względem bywszey szlachty nowe propozycye, które się szczegulniey dotyczą nie republikanckich osob. „ Po długich potym sporach, w których Serres i inni mocno mówili, dekretowano następuiące łagodnieysze śrzodki: 1. Bywsi szlachta i uszlachceni nie mogą praw obywatela Francuzkiego w pierwiastkowych i elekcyynych zgromadzeniach używać, i są od publicznych urzędow wyięci, ieżeli w przepisanym czasie nie dopełnili przepisow w 10 artykule konstytucyi względem cudzoziemcow oznaczonych. 2. Wszyscy bywsi szlachta i uszlachceni, którzy byli członkami narodowey reprezentacyi lub dyrektoryatu wyiąwszy te członki, którzy się w konstytucyynym zgromadzeniu przeciw zniesieniu szlachty protestowali, tudzież wszyscy bywsi szlachta, którzy składaią część ministeryum lub służący teraz w woysku, słowem wszyscy szlachta, któ-

rzy się do ustanowienia wolności i rzeczypospolitey przyłożyli, te swym męztwem bronili, lub rzeczypospolitey w cywilnych urzędach służyli, są od zawartych w tym artykule śrzodkow wyięci. Sposob do uczynienia w tey mierze wyiątkow, ma bydź osobną ustawą przepisany i zaraz plan do wykonania powyższego dekretu podany.

Słychać że Treilhard nieprzyiął urzędu ambasadora w Neapolu.

Obywatel Real w piśmie iednym, mowiąc o jenerale Pichegru przytacza:

" Znayduią się ieszcze bezrozumni, nie mogący się przekonać, że Pichegru iest zdraycą. Są ieszcze źli ludzie którzy temu wierzyć niechcą, dla nakazania ostatnim milczenia, a nawrocenia pierwszych, przydamy do ogłoszonych iuż przeciw temu nowemu Monek dowodow, ieden ieszcze czyn nie zostawuiący naymnieyszey wątpliwości Dnia 4 Fructidor, a zatym dni 14 przed ostatnim pamiętnym zdarzeniem, jenerał Kleber zaprosił do domu swego w Chaillot na obiad jenerałow Pichegru, Bernadotte Dumas Collot i kilku innych jenerałow. Reprezentant Alquier był także iednym z gości. W czasie gdy Pichegru pił kawe Alquier zblizył się do niego i następną miał z nim rozmowę.

Alquier. Teraz przynaymniey jenerale widzisz iaśnie cel, do któregoby cię zaprowadzić chciano!

Pichegru. Cel, iaki przecie!

Alquier. Czyto być może czy nie widzisz w radzie 500 partyi żądaiącey przywrocenia dawnego rządu.

Pichegru. Nie widzę iey.

Alquier. Pozwolasz się oszukiwać; chcą cię poświęcić. Jak możesz mysleć iedno z Willotem. Pomimo obrażaiących kontra rewelucyynych zdań iego, w twarzy iuż ma coś takiego co czarną iego maluie dusze.

Pichegru Tego ia nie widzę.

Alquier. Ale jenerale, gdybyś tylko chciał rozważyć, iak usilnie członki tey partyi wszystkie części budowey konstytucyyney burzą, i z iaką starannością wywrocić ią staraią się, to musiałbyś się przekonać, że dowodzcy iey pragną monarchii!

Pichegru. Monarchii, dobrze ale się wzaiemnie nie rozumiemy.... fałszywie sądzisz o zamiarach ludzi, o których mowisz. Przysięgam ci, że nie masz żadnego człowieka w radzie 500 którყby pragnął nieograniczoney monarchii.

Alquier. Nieograniczoney! rozumiem, ale nieprzypominaszli sobie cośmy przed rokiem mowili, że w rewolucyach kiedy krok ieden w tył się zrobi wszystko ginie. Ograniczona wasza monarchia wnet potym w nie ograniczoną zamieni się.

Tu Kleber zbliżywszy się głośno zawołał: " Do czarta! niech będzie iaka chce, ograniczona, lub nieograniczona ia pierwszy tego zastrzelę, któryby nam chciał dać iaką....

Pichegru. Mrucząc przebąknął słow kilka i prosił przytomnych aby z nim poszli na operę. Nikt mu towarzyszyć nie chciał i sam ieden oddalił się.

Swiadkami tey rozmowy byli jenerałowie Bernadotte, Dumas, Collot i reprezentant Alquier.

Teraz wszystkich dobrze myślących wzywam ażeby to wyznanie Pichegru z instrukcyami Duwerna de Presle porownali. Wspolnicy tylko zdraycow powątpiewać ieszcze mogą o tey zdradzie.

Z Wenecyi d. 12. Października.

Municypalność tym czasowa wyrokiem swoim postanowiła, że wszyscy właściciele mieszkańcy Wenecyi którzy nie są użyci w poselstwach ściągaiących się do interessow publicznych, są obowiązani w przeciągu czasu dni 15 pod karą ich dobr konfiskaty, wyiąwszy niektòre dla tych obywateli, których dochod 500 liwrow nie przechodzi ostrzeżenia, w Wenecyi stanąć. Przedwczoray na sessyi municypalności jenerał Balland radził oddalenie z departamentu Weneckiego wszystkich emigrantow i xięży Francuzkich, i municypalność stosownego do rady tey chwycila się przedsięwzięcia; zdaie się iednak że zaydą nieiakie wyiątki dla tych, których interessa zatrzymują w Wenecyi. Piszą z Korfu, iz tam kapitanow marynarki Dalmackiey, którzy zawiesili banderę zagranicznego mocarstwa aresztowano.

Z Augspurga d. 21. Października.

Nowiny które odbieramy z Włoch nie ustaią mówić o przygotowaniach do woyny, i nadzieiach pokoiu. Na dniu 7. w Udine między pełnomocnikami Cesarza a jenerałem Buonaparte odbywała się konferencya, po skonczeniu oney spostrzeżono w nich większe iak zwyczaynie ukontentowanie; tegoż samego d. do Wiednia wyprawiono kuryera i spodziewano się iż za iego powrotem coś będzie ostatecznego. Z Inspruka piszą nam pod dniem 18. Przybyły tu dnia wczorayszego P. Bergen nadworny konsyliarz przywiosł nam wiadomość, że główna kwatera Włoskiey armii na zimę tu przeniesioną będzie, ponieważ miano podpisać nowe na miesięcy pięć rachuiąc od dnia 18. października zawieszenie broni. — Gazety Florenckie o samych tylko mowią uroczystościach, które z okoliczności narodzenia się Xięcia, którego W. Xiężna Toskańska na dniu 3. t. m. powiła odprawione były. — Papież do zupełnego powrócił zdrowia.

Z Augszpurga d. 23. Października.

Artykułem 17. zawartego pomiędzy Francyą a Papieżem pokoiu, Jego Swiętobliwość ustąpiła rzeczypospolitey Francuzkiey dobr do niego należących w trzech legacyach, a szczegulniey maiętności Mosola z ostrzeżeniem sobie iednakowoż w przypadku przedaży trzeciey czesci dochodu. Ogłoszono w Ferrarze za rozkazem obywatela Haller administratora podatkow i dochodow skarbowych we Włoszech rzeczypospolitey Francuzkiey, sprzedarz tey maiętności. W uwiadomieniu w tey okoliczności pod dniem 4. vendemiaire (25. września) wydanym donoszą, że dwor Rzymski unewni i potwierdzi tę przedarz. Cena maiących się sprzedać przedmiotów wynosi, 611,067 talarow Rzymskich co uczyni około 3 millionow liwrow Francuzkich, cena ta iest bardzo niska, iak to z następuiących pokazuie się artykułow: 3449 prętow kwadratowych łąk oceniono po cztery talarow pręt, co uczyni 13796 talarow, 15943 prętow lasu po talarow 2 uczyni 31896 talarow. Palac w Ferrarze i drugi w Mosola w dziedzincami fabrykami i innemi do nich należącemi budowami są ocenione 120 tysięcy talarow. Utrzymuią, iż cena 611,067. liwrow, zaledwo wynosi czwartą część tego, co Papież za nie przed 20 laty zapłacił. Piszą z Udine że Buonaparte zamyśla pod swoy szczegulnieyszy wziąść dozor 400 iazdy którą rekrutuią w Weneckim państwie i która o

swoim koszcie służyć będzie. Jako zaś iazda ta składa się z dzieci naybogatszych familii, tym samym stanie się zakładem i zapewnieniem wierności kraiowey. Donoszą z Botzen pod dniem 17. że tam powszechna rozchodzi się wieść o przedłużeniu zawieszenia broni; list z Bazylei pod dniem 21. mowi że P. Bacher odebrał o tym uwiadomienie.

Z Włoch d. 24. Października.

Francuzkie i Cysalpinskie woyska stoiące w Wenecyi odeszły do głowney Francuzkiey armii, i przez kilka oddziałow będących na żołdzie rzeczypospolitey Cysalpinskiey legionow Polskich zastąpione zostały. Mieysce kommendanta Baraguey d'Hilliers, ktory rownie do armii odszedł, zastąpił jeneral Balland. Gdy rzeczy tak stały, doświadczyła Wenecya na d. 12. października podobney rewolucyi iak w Paryżu d. 4. września zaszła, ktora całey Francyi postać odmieniła. Miano niby odkryć spisek maiący za cel przywrócenie tam dawnego porządku rzeczy. Od dawnego czasu panowało między członkami municypalności znaczne rozdwoienie i ta na rożne się partye dzieliła. Starano się nakoniec rzecz tę zagodzić, i przyszło na s. f., i d. 6. t. m. do zupełnego pogodzenia się, gdzie nie oszczędzano braterskiego uściskania i całunku; ale w tym zaraz momencie uważano, że to godzenie się tylko na pozor było, i że przemagaiąca partya starała się tylko tym sposobem swoy zamiar ukryć, iak się w podobnych razach w ciągu Francuzkiey rewolucyi działo. Jakoż tak w samey rzeczy pokazało się d. 12. października. Gdy municypalność sekretną sessyą miała i o blisko maiący wybuchnąć spisek iedna część municypalności drugą oskarżała, powstał ztąd w pałacu narodowym wielki hałas. Municypalność wydała potym rozkaz warcie aresztowania 1go z iey członkow nazwiskim Bojavich, ieżeli ten na salą przyydzie. Przyszedł on i chciał podług zwyczaiu na sessyą iść, ale przy drzwiach został od warty zatrzymany; dobywa on pałasza, warta obraca przeciw iego piersiom bagnety i ztąd powstawa wielka wrzawa. Nakoniec gwardya narodowa cofa się od tego, i chce narodowy pałac opuścić; ale stoiący na dole Polacy, zwracaią ią nazad. Co się daley w pałacu działo, niewiemy ieszcze, ale we 24 g. były wszystkie sklepy i kawiarnie po zamykane, pałac i wszystkie przystępy do niego Polakami osadzone, warty przy S. Marku podwoione i ulice za S. Markiem zamknięte. Patrole wołały na każdego przechodnia: Kto idzie? i przez rynek nikt nie mogł przechodzić: każdego zwracano albo przez Portico albo nową prokuratoryą i przechodząc tam tędy musiał mimo padaiącego deszcza parasolik spuszczać i dopiero iak na ulice wyszedł mogł go rozłożyć. Aresztowanie trwało całą noc: 70 do 80 osob spotkał takowy los, między ktoremi znayduią się członki municypalności i wiele szlachty, kramarzy, adwokatow i sztukmistrzow. Do tego spisku mieli nawet Xża należeć i 12 kościołow za aresztowano proboszczow. Wszyscy ci aresztowani do Santa Georgio Maggiore zostali zaprowadzeni. Wszystkie te aresztowania były z rozkazu jenerała Francuzkiego Balland. Od zdarzenia tego w wielu domach panuie śmiertelna trwoga. Nowy strach przeraził znowu Wenecyą gdy d. 21 t. m. w laboratoryum artylleryi ogień się wszczął i wielki zapas prochu na powie-

rze wysadził; lecz szczęśliwym sposobem uratowano przecie w pobliskości będący magazyn, i tym sposobem większe nieszczęście odwrocono.

Z aresztowanych osob wiele iuż na wolność puszczono, a resztę do sądu oddano.

Z Strasburga d. 23. Października.

Obywatel Maingot stosownie do odebraney od Berneńskiego rządu odpowiedzi przeniosł się do Zuric dla wyraźoego żądania oddalenia z Szwaycaryi P. Wickham. Utrzymuią nawet, że wyciąga tego, aby liga Helwetow wcale nieprzyymowała innego ministra Angielskiego. P. Mallet Dupan iadąc do Niemiec przeieżdżał przez Zuric. Jenerał kommenderuiący Augereau iadąc na Landau do Creutznach z całą swoią afsystencyą, dzisiay tędy przeieżdzał.

Z Kadyx d. 2. Października.

Żadnego nie postrzegamy poruszenia, ktoreby bliskie naszey flotty wyyście oznaczać miało. Niepogodne czasy oddaliły flottę Angielską od ktorey iednak kilka fregat zawsze krąży: część iedna tey flotty iest w Gibraltarze, a druga w Lisbonie. Z niespokoynością oczekuiemy bogato ładownych okrętow, ktore miały zawinąć do Teneryffy, a teraz mogłyby korzystać z niebytności Anglikow i do naszych przybydź portow.

Z Bruxelli d 20. Października.

Jarmark w miesiącu Październiku rownie iak dawniey odbywać się będzie, i podług wyroku dyrektoryatu wykonawczego będzie uprzywileiowanym dla dziewięciu przyłączonych departamentow; dyrektoryat tym krokiem zdaie się chcieć sprzyiać handlowym związkom z zagranicznemi. Powątpiewaią tu iednak żeby iarmark ten przed pokoiem i powroceniem zaufania i kredytu, mogł iaką przynieść dla Francyi korzyść.

Z Fiume d 11. Października.

W tych dniach przybyły z Kroacyi dwa bataliony Ottochańskich kroatow z swemi polowemi armatami: ieden z nich tu został, a drugi poszedł do Tryestu. Pomimo piąciu nowych naszych bateryy, buduią ieszcze trzy na moście Tersatto. Wczoray przybyła tu z Tryestu Schebeka i wziąwszy z sobą iednego maiora artylleryi 2 officyerow i 26 ludzi, dzisiay w dalszą ku wyspie Cherso w Istryi puściła się podroż. Upewniaią, iż na tey wyspie, i na wyspie Weglia będące woyska maią bydź ściągniete, a oddziały ich mieysce zastąpią. Stare mury w Duido przy Trieście, gdzie dla założenia fortyfikacyi kopano rowy, nagle się zawaliły, i swoim upadkiem 300 iak mowią pracuiących ludzi, żołnierzy i włościan zabiły.

Z Baden Dourlach d. 23. Października.

Wczoray Francuzi węgielny założyli kamień na monument, ktory na pamiątkę Turenna w mieyscu gdzie on poległ i gdzie iuż miał bydź raz założony wystawić kazali. Wszystko to odbyło się z postacią woienną, wystrzałami armatnemi i karabinowemi, ktore spokoynych okolic mieszkańcow zatrwożyły, wystawiaiąc sobie, że niespodziewanie nieprzyiacielskie rozpoczęty się kroki. Gdy monument ten ukończonym będzie, Francuzi chcą go inaugurowac manewrami od 10 do 12 ludzi, a rycerz teraźnieyszy zmarłego reprezentować będzie. W zamku Schwetzingen czynią przygotowania, iak gdyby tam na zimę kwatera głowna przeniesioną bydź miała.

DODATEK

DO Nru. 91.

GAZETY KRAKOWSKIEY

W Niedzielę Dnia 12. Listopada 1797.

Z Paryża d. 24. Października.

Teraz iest zupełnie cicho względem przygotowań do woyny iak we Włoszech, tak nad Renem, i zapewniaią, iż dyrektoryat przez ostatniego kuryera odebrał od jenerała Buonapate zapewnienie, że w krótce nadeszle mu wiadomość o podpisaniu zupełnego pokoiu. Co dzien wyglądamy więc takowego kuryera. Inskrypcye poszły zaraz do 7 liw. i 9 S. w górę.

Słychać iż rząd nasz pozwolił dworowi Lizbonskiemu cztery niedziele czasu do ratyfikowania traktatu pokoiu z Francyą, a ieżeli w przeciągu tego czasu ratyfikacya nie nastąpi, tedy po nieprzyiaciel I. sku przeciw Portugalii postępować każe.

Oyciec jenerała Augereau umarł w tych dniach paralizem tknięty. Uroczyście bardzo był pochowany: kilku jenerałow i reprezentantow prowadzili ciało do grobu. Starzec ten miał 70 lat. Mieszkał do tąd na przedmieściu St. Marceau i udał się wieczor na ulicę Frenes Bourgeois, gdzie sobie nowe mieszkanie naiał. Mówiąc z iednym swoich przyiacioł paraliż go na ulicy naruszył i do pobliskiego domu został wniesiony; lecz wnet potym żyć przestał. Ciało iego było otwarte. Podczas iego pogrzebu w przytomności wielu woyskowych miano żałobne mówy.

Dzisieyszy Redaktor czyni następuiący obraz panuiącego tu i po departamentach ducha obywatelskiego:

"Widać co dzień, iż po zwycięztwie, albo raczey po odwroconym spisku d. 4 września duch obywatelski znacznie się poprawia, i że spiskowi nie tylko w układach swoich, ale i w nadzieiach pobici zostali. Naypięknieysze zwycięztwo wolnego rządu iest zdobycie i uzyskanie publicznego mniemania. To pokazało się teraz publicznie, i przez nie stał się dzień 4 września dziełem całego narodu. Pokazuie się one w wielu w przysłanych na pismie życzeniach, i zapewnia rządowi siłę zadziwiiącą i przerażaiąca nieprzyiacioł iego. Jeżeli na salach milczenie panuie, mówią iednak głośno po kawiarniach, teatrach i pu

blicznych mieyscach. Nie rumieni się nikt więcey nazywać się republikanem i wyznawać republikanckie maxymy. Usiłowania rządu są wciąż chwalone &c. Tę szczęśliwą odmianę w publicznym mniemaniu potrzeba stałości rządu przypisać, z iaką każe od d. 4 września ustawy wykonywać.

" Wiadomości z departamentow donoszą także że taki sam skutek w duchu obywatelstwa można tam postrzedź. Znayduią się ieszcze prawda niektore, gdzie się stronnicy royalismu śmiało odzywaią i nowe zmowy czynią. W departamencie Calvados iest ich znaczna liczba. W zachodnich departamentach, które dawną Bretanią zaymuią, na wiadomość o zwroceniu spisku w dniu 4 września powstały poruszenia; ale iuż donoszą że tam spokoyność przywroconą została. W Lyonie wszystkich tych do Ronu wrzucono, którzy pod nazwiskiem *Mathevons* o republikanizm podeyrzanemi byli. To topienie działo się w nocy, tak iż siła woyskowa, która tam w znaczney liczbie stoi, nie wiedziała nic o tym, ani tego zabronić mogła. Odwaga postanowionych tam nowych władz, zdaie się że tey niegodziwości zapobiegła."

Do Marsylii oprocz jenerała brygady Lasne, który w 500 ludzi wszedł, przybył także jenerał Bon od jenerała Buonaparte posłany do obięcia w tamtych stronach kommendy. Obydwa w wydanych odezwach napominali mieszkańcow do spokoyności i zapewnili ich, że systema strachu nigdy się nie wroci. Do Tulonu przybył od Włoskiey armii brygady szef Noel Huard, i kazał 30 emigrantow i Xzy aresztować, którzy będą sądzeni. To wszystko okazuie, że sposób myslenia w południowych departamentach potrzebował ostrych środkow i powiększenia siły woyskowey.

Mówią tu, za co iednak ręczyć nie można, że Genua prosiła, aby nie do Cysalpinskiey ale do Francuzkiey rzeczypospolitey była przyłączona.

W Bordeaux obchodził sztab tamteyszey gwardyi narodowey w Dominikańskim kościele obrządek pogrzebowy jenerała Hoche. — Jenerał Tylli iest inspektorem 4 zachodnich departamentow dywizyy mianowany.

W Marsylii rozbroiono narodową gwardyą. — W Brest rozbroiaią wciąż liniowe okręty. Pleville - Peliey, który stopień kontra admirała otrzymał, odbywa ieszcze obowiązki ministra marynarki. — Ex repre zentant Drouet znayduie się teraz w St. Menehout, mieyscu swego urodzenia.

Zapewniaią, że iest wszelka nadzieia do załatwienia zaszłych między Ameryką i Francyą zatargow. — Rada starszych miała iuż także traktat przymierza z Sardynią potwierdzić.

Buonaparte dla urządzenia nowey rzeczypospolitey Włoskiey, żądał od dyrektoryatu aby mu przysłał rożnych doświadczonych w prawodawctwie ludzi, pomiędzy któremi wspomniał Daunou, Sieyes i Beniamina Constant. Ale dotąd, iak słychać, nie posłał mu dyrektoryat w tym widoku tylko Bonnier, który z Lill nazad powrocił.

Francuzko Wenecka flotta iest teraz 36 żaglow mocna, między któremi iest 12 liniowych okrętow i 15 fregat.

Przedwczorem obywatel Garnerin odprawił tu znowu powietrzną podroż. Gdy na 200 sążni wysoko wyszedł, opuscił

ballon i za pomocą pewnego daszku spuścił się szczęśliwie na doł.

Z Kadyx piszą, że Angielski admirał lord St. Vincent w Lizbonie i Gibraltarze wielkie uzbroiania kazał czynić.

Znany Serizy wydawca dziennika Oskarżyciel publiczny, został w ucieczce swey do Szwaycar w Jean de Losne aresztowany. W drodze iuż upoiwszy dwoch prowadzących go żołnierzy uciekł im, ale go doścignioło.

Rada starszych wyznaczyła kommifsyą z 5 członkow do roztrząśnienia dekretu względem szlachty. — Villers iest prezydentem rady 500 a Lacombe St. Michel rady starszych obrany.

Na wczorayszey sefsyi rady 500 dyrektoryat, przełożył potrzebę postanowienia osmego ministra pod nazwiskiem ministra dobr narodowych.

Z Bruxelli d. 26. Października.

Kardynał i arcybiskup Mechliński 80 letni starzec iest aresztowany, wszystkie iego rzeczy zapieczętowane i ma bydź za Ren wyprowadzony. Tuteysi kupcy i bogatsze osoby zruciły mu się na 10,000 ryńskich przed iego wyiazdem. Dzisiay musiał iuż w Kolonii stanąć. Obwiniaią tego prałata, że on nakłonił xięży do nie wykonania przepisaney przysięgi.

Z Frankfurtu d. 24. Października.

Jeneralny sekretarz kommenderuiącego jenerała Augereau, nazwiskiem Mehé, bawił dawniey długo w Polszcze.

Angielski kommifsarz Robert Craufurd przybył do Cesarskiey głowney kwatery do Manheimu. Brat iego pułkownik leży ieszcze na swe rany w Frankfurcie chory.

Tuteyszy magistrat ponowił dawnieysze zakazy nie wpuszczania tu i przebywania Francuzkich emigrantow. Ci, ktorzy się tu bawią maią się w 3ch dniach oddalić. Magistrat Ratysboński takie same względem emigrantow wydał rozkazy.

Z strony elektora Palatynatu iest panuiący hrabia Leyningen Guntersblum pełnomocnikiem na kongrefs rzeszy mianowany. — Jenerał Desaix przeieżdzaiąc przez Inspruk oddał wizytę Cesarskiemu kommifsarzowi hrabi Lehrbach.

Podług wiadomości z Konstantynopola P. Chalgrin rezydent Ludwika XVIII., którego poseł Angielski protegował wyiechał ztamtąd do Petersburga. W towarzystwie iego znayduie się Turecki officyer, który na przeciw nowego posła Rossyyskiego jenerała Tamara iedzie.

DONIESIENIA.

Za zblizeniem się terminu weryfikacyi, kommifsya wspolna trzech Nayiaś: dworow, lubo iuż poprzednieżo przy wpisach każdego wszczegulności z podaiących swe pretensye, tak do Nayiaś: Krola Jegomości Stanisława Augusta, iako też do bywszey rzeczypospolitey Polskiey uprzedzaia, iż ieszcze raz wszyscy przed kommifsya badź osobiście, badź przez swoich plenipotentow w czasie roztrząsania i weryfikacyi tychże pretensyi stawić się będą musieli; wszelako żeby się nikt niedostatecznym uwiadomieniem składać nie mogł, albo dla nie dokładney informacyi w swoich sprawiedliwych pretensyach nie upadł, taż kommifsya osądziła za rzecz potrzebną, ostrzedz powtornie wszystkich do Nayiaś. Krola Jmci Stanisława Augusta i bywszey rzeczypospolitey Polskiey prawa i pretensye maiących, i ktore iuż z rozkazu pełnomocnych Nayiaś: trzech dworow kommifsarzy w protokuł wpisane i zanotowane zostały, i za przywołaniem tychże przez gazety tudzież affisze na publicznych mieyscach miasta Warszawy przybić się maiące, przed kommifsyą na terminie sobie przepisanym oryginalne dokumenta i dowody składać są obowiązani. A ieżeliby kto w przeciągu miesiąca od daty przywołania rachuiąc, stawić się na terminie oznaczonym zaniedbał, tedy pretensye iego za nieważne uznane i przez kom-

missyą odrzucone zostaną a nawet i to dobrodzieystwo całomiesięcznego czasu służyć ma iedynie dla tych osob, ktore dowiodą, iż interessa nagłe oddalenia się ich z Warszawy przyczyną były. — Dan w Warszawie dnia 18 Października 1797 roku.

Kommissya do uregulowaniu długow Krola Jegomości Stanisława Augusta i bywszey rzeczypospolitey Polskiey.

Per Cæs. Reg. Forum Nobilium Cracoviense Galiciæ occidentalis præsente publico Edicto notum redditur, olim Andream Myszkowski sub 24 Junii a. c. hic Cracoviæ fatis cessisse, qui ergo ad hæreditatem hanc jus se habere credunt, in conformitate legis de pertractationibus Capitis XVIII prosentibus citantur, ut infra spatium unius anni et sexseptimanarum a die fatorum defuncti numerando, eatenus declarationem suam hic. R. fori, et quidem eo certius porrigant, quo secus silentium ipsorum pro repudiatione juris ad hæreditatem quæstionis haberetnr.

Datum Cracoviæ die 14 8br. 1797 Absente Excellmo. D. Preside.

Ex Consilio Cæs. Reg. Fori. Nobili. Cracov. Gall. occid Ascher

Auersperg.
Krauss.
Kronenfels.

Łukasz Wiśniowski rodem z Bogoryi wsi w Cyrkule Sandomierskim parafii Skotnickiey, wziąwszy ślub w roku 1793 d. 17 października z Franciszką Boczkowną z teyże wsi, zaraz w następnym roku 1794 w maiu wzięty był do woyska niegdyś Polskiego. Osiorociała żona. od trzech, którzy, iak mowia, byli z nim na placu utarczki pod Szczekocinami, tyle tylko mając, że widzieli, iż raniony upadł na placu i ratunku, ktorego mu dać nie można było, wołał, niezaręczaią iednak czy żyie, czy umarł, uprasza na miłość bliźniego, ieżeliby kto miał pewnieysza wiadomość w tey mierze o doniesienie do konsystorza Sandomierskiego, lub do JX. Kaźmierza Krokowskiego, dziekaną Koprzywnickiego w Skotnikach plebana.

Uwiadomienie Publiczności, iż w dniu 16 miesiąca listopada r. b. 1797 Licytacya rzeczy ruchomych po niegdy Janie Lalikowskim, mieszczaninie kupcu Kazimierskim pozostałych się w Polsessyi tegoż w Sstradomiu przy Krakowie pod Nrem 19 stoiącey o godzinie 9 ranney odprawiać się będzie. Życzący sobie takowe rzeczy nabyć niechay się w mieyscu i czasie wyżey oznaczonym znaydują.

Gdy z strony magistratu Cesarsko Krolewskiego stołecznego miasta Krakowa zabezpieczaiąc od szkody sukcessorow i maiatek zmarłego Jozefa Hietzgiera kupca tuteyszego, przedaż rożnych towarow i rzeczy ruchomych iako to: towaru korzennego, win Węgierskich, Austryackich. Szampańskich, Ryńskich, Burgondskich, materyi, sukien, kobiercow, futer, kleynotow, złota, srebra, mosiądzu, ołowiu, zygarow, zygarkow, szkła, zwierciadeł, żelaza, poiazdow, ksiązek, broni i inney ruchomizny, przez publiczną licytacyą dnia 20 miesiąca listopada r. b. o godzinie 9 z rana, i następnych dni, rano o godzinie 9 po południu o godzinie 3 w kamienicy Hietzgierowskiey, tu w Krakowie na Szczepańskiey ulicy pod Nrem 372. stoiącey, przez wyznaczonego od magistratu kommissarza odbywać się maiąca rozporządzona iest. Dla tego wszyscy ci, którzyby co z pomienionych towarow, win lub rzeczy ruchomych za gotowe pieniądze kupić sobie pragnęli, w mieyscu wyżey wymienionym, dnia i godziny wyrażonych, przytomnemi osobiście być maią. Jeżeli zaś szacunek tychże towarow win i rzeczy ruchomych wiedzieć chcą dla przeyrzenia tax do kancellaryi ma istratualney udać się mogą.

Z Rady magistratu Ces: Krol: stołecznego miasta Krakowa d. 4 listopada 1797.

J. Gelmik.
Bartsch.
Kasparу.
Kubecki.

Z strony Ces. Krol: pełnomocney zadworney kommissyi Galicyi zachodniey. — Skład celny w Siedlcach iest w własności głownego celnego składu do Międzyrzyc przeniesiony.

*P*onieważ C. K. celna komora bywsza dotąd w Siedlcach na mocy dekretu nadwornego de dato 22 martii a. curr: w tymczasowey własności głownego składu do Międzyrzyc przeniesioną została, i na dniu 1. miesiąca bieżącego czynności swe rozpoczęła; takowa więc odmiana ninieyszym ku powszechney podaie się wiadomości. W Krakowie d. 16 Października 1797.

Paweł baron a Martini.